Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0065

Publiczny dostęp do dokumentów – sprawozdanie za lata 2022–2024

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2026 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów – sprawozdanie za lata 2022–2024 (2025/2137(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), a w szczególności jego art. 1, 9, 10, 11 i 16,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a w szczególności jego art. 15,

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta), a w szczególności jej art. 41 i 42,

– uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji[1],

– uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty[2],

– uwzględniając wniosek Komisji z 30 kwietnia 2008 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2008)0229),

– uwzględniając wniosek Komisji z 21 marca 2011 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego

---

1 Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj.

2 Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj.

rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2011)0137),

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z 15 grudnia 2011 r. dotyczące wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji[3],

– uwzględniając komunikat Komisji z 11 lutego 2025 r. zatytułowany „Program prac Komisji na 2025 r.” (COM(2025)0045) wraz z załącznikami do niego, a także wyrażony w nim zamiar wycofania wniosków COM(2011)0137 i COM(2008)0229 dotyczących zmiany rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji,

– uwzględniając decyzję Komisji (UE) 2024/3080 z dnia 4 grudnia 2024 r. ustanawiającą regulamin wewnętrzny Komisji i zmieniającą decyzję C(2000) 3614[4],

– uwzględniając swoją rezolucję z 14 września 2017 r. w sprawie rozliczalności, przejrzystości i rzetelności w instytucjach UE[5],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii[6],

– uwzględniając swoją rezolucję z 10 lutego 2021 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów[7],

– uwzględniając swoją rezolucję z 13 lipca 2023 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów – sprawozdanie roczne za lata 2019–2021[8],

– uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2024 r. w sprawie czasu rozpatrywania przez Komisję Europejską wniosków o publiczny dostęp do dokumentów[9],

---

3 Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 159.
4 Dz.U. L, 2024/3080, 5.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3080/oj.
5 Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 120.
6 Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.
7 Dz.U. C 465 z 17.11.2021, s. 54.
8 Dz.U. C, C/2024/4014, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4014/oj.
9 Dz.U. C, C/2024/6560, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6560/oj.

– uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC),

– uwzględniając wyroki Sądu z dnia 17 lipca 2024 r. w sprawach T-689/21, Auken i in./Komisja, oraz T-761/21, Courtois i in./Komisja[10],

– uwzględniając wyrok Sądu z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie T-36/23, Stevi i The New York Times/Komisja[11],

– uwzględniając sprawozdania i decyzje Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, w szczególności sprawozdanie specjalne OI/2/2022/OAM[12] oraz decyzje w sprawach 1316/2021/MIG[13] i 1499/2021/SF[14],

– uwzględniając art. 122 ust. 7 i art. 149 Regulaminu,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A10-0011/2026),

A. mając na uwadze, że traktaty UE gwarantują każdemu obywatelowi prawo do demokratycznego uczestnictwa i przejrzystego procesu decyzyjnego, co wymaga od instytucji, organów, urzędów i agencji UE udzielania publicznego dostępu do dokumentów; mając na uwadze, że to podstawowe prawo dostępu do dokumentów, chronione traktatami i Kartą, umożliwia skuteczną kontrolę

---

10 Wyroki Sądu z dnia 17 lipca 2024 r. w sprawie T-689/21, Auken i in./Komisja, ECLI:EU:T:2024:476 oraz w sprawie T-761/21, Courtois i in./Komisja, ECLI:EU:T:2024:477.

11 Wyrok Sądu z dnia 14 maja 2025 r., Stevi i The New York Times/Komisja, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483.

12 Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, sprawozdanie specjalne z dochodzenia strategicznego dotyczącego czasu rozpatrywania przez Komisję Europejską wniosków o publiczny dostęp do dokumentów (OI/2/2022/OAM), 21 września 2023 r.

13 Decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 12 lipca 2022 r. w sprawie odmowy przez Komisję Europejską publicznego dostępu do wiadomości tekstowych wymienianych między przewodniczącą Komisji a dyrektorem generalnym koncernu farmaceutycznego na temat zakupu szczepionek przeciwko COVID-19 (sprawa 1316/2021/MIG).

14 Decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 27 czerwca 2022 r. w sprawie odmowy udzielenia przez Radę Unii Europejskiej pełnego publicznego dostępu do dokumentów związanych z negocjacjami w sprawie projektu aktu o rynkach cyfrowych (1499/2021/SF).

obywatelską[15] i z tego względu należy z niego korzystać w sposób aktywny;

B. mając na uwadze, że TSUE potwierdził, że publiczny dostęp do dokumentów to kluczowy element demokracji uczestniczącej; mając na uwadze, że orzekł on, że publiczna kontrola informacji, które są wykorzystywane w działaniach legislacyjnych, jest warunkiem właściwego funkcjonowania uprawnień demokratycznych i korzystania z nich; mając na uwadze, że TSUE podkreślił również, iż przejrzystość jest nieodłącznym elementem procedury ustawodawczej oraz że decyzje muszą być podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywateli;

C. mając na uwadze, że w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 uznaje się szczególne znaczenie zapewnienia jeszcze szerszego dostępu do dokumentów, gdy instytucje UE działają w ramach swoich uprawnień legislacyjnych, i podkreśla szczególną potrzebę bezpośredniego dostępu do dokumentów ustawodawczych;

D. mając na uwadze, że obywatele zasadnie oczekują od organów publicznych przejrzystości, skuteczności i rozliczalności, a instytucje, organy, urzędy i agencje UE powinny reagować na te oczekiwania w jasny i zrozumiały sposób; mając na uwadze, że otwartość oraz dobra administracja w funkcjonowaniu UE i jej procesie decyzyjnym są niezbędne do budowania zaufania obywateli do Unii oraz zapewnienia większej legitymacji, skuteczności i rozliczalności administracji; mając na uwadze, że zasady otwartości i przejrzystości powinny regulować nie tylko proces decyzyjny, ale również sposób sporządzania tekstu;

E. mając na uwadze, że terminowy dostęp do wiarygodnych i dokładnych informacji ma kluczowe znaczenie dla ochrony przed informacjami wprowadzającymi w błąd i dla skutecznego przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się dezinformacji; mając na uwadze, że opóźnienia w przyznawaniu takiego dostępu utrudniają ten proces;

F. mając na uwadze, że UE opiera się na demokracji pośredniej, a jej instytucje, organy, urzędy i agencje muszą przestrzegać najwyższych standardów przejrzystości i uczciwości, aby umożliwić ścisłą kontrolę publiczną i znaczące uczestnictwo obywateli w dobrych rządach;

G. mając na uwadze, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich odgrywa istotną rolę w zapewnianiu publicznego dostępu do dokumentów, w tym poprzez zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym OI/2/2022/OAM; mając na uwadze, że instytucje UE

---

15 Art. 10 ust. 3 TUE w świetle jego motywu 13 oraz art. 1 akapit drugi i art. 9 TUE oraz art. 15 TFUE.

muszą dopilnować, aby Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich mógł nadal skutecznie pełnić tę rolę;

H. mając na uwadze, że dochodzenie strategiczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawione w sprawozdaniu specjalnym ujawniło systemowe i znaczne opóźnienia ze strony Komisji, w szczególności w rozpatrywaniu ponownych wniosków (wniosków ze strony wnioskodawców o przegląd pierwotnej odpowiedzi) w następstwie początkowej odmowy udzielenia obywatelom dostępu do dokumentów;

I. mając na uwadze sprawę 1499/2021/SF, w której Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził jednoznacznie, że odmowa udzielenia przez Radę pełnego publicznego dostępu do dokumentów związanych z negocjacjami ustawodawczymi stanowi niewłaściwe administrowanie;

J. mając na uwadze, że nie przewiduje się sankcji za niedotrzymanie terminu 15 dni określonego w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w odniesieniu do udzielania lub odmowy dostępu do dokumentów;

K. mając na uwadze, że w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 uznaje się znaczenie przyznania szerokiego dostępu do dokumentów, gdy instytucje UE działają w ramach swoich uprawnień legislacyjnych, oraz mając na uwadze w szczególności potrzebę zapewnienia bezpośredniego dostępu do dokumentów ustawodawczych;

L. mając na uwadze, że w maju 2021 r. dziennikarz zwrócił się o dostęp do dokumentów, w tym wiadomości tekstowych wymienionych między przewodniczącą Komisji a przedsiębiorstwem Pfizer, ale Komisja stwierdziła, że nie przetrzymuje takich zapisów na podstawie wewnętrznych zasad rejestracji; mając na uwadze, że sposób, w jaki Komisja zajęła się tą sprawą, budzi niepokój; mając na uwadze, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, iż ta odpowiedź ze strony Komisji stanowiła przypadek niewłaściwego administrowania, i przedstawił kilka zaleceń dotyczących dalszych działań w tej sprawie, w tym dotyczących sposobu rejestrowania wiadomości tekstowych, i zalecił ponowne wyszukanie, zgodnie z obowiązkami w zakresie publicznego dostępu wynikającymi z rozporządzenia (WE) nr 1049/2001; mając na uwadze, że 14 maja 2025 r. Sąd unieważnił decyzję Komisji o odmowie dostępu do wiadomości tekstowych; mając na uwadze, że zdaniem Sądu Komisja nie przedstawiła wiarogodnego wyjaśnienia, aby uzasadnić nieposiadanie żądanych dokumentów[16];

---

16 Sprawa T-36/23, Stevi i The New York Times/Komisja, komunikat prasowy: https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2025-05/cp250060pl.pdf.

M. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 wiadomości tekstowe kwalifikują się jako „dokumenty”, jeżeli dotyczą kwestii związanych z polityką, działalnością lub decyzjami mieszczącymi się w sferze odpowiedzialności instytucji, ponieważ „dokument” definiuje się jako każdą treść, niezależnie od jej nośnika (na papierze, w formie elektronicznej lub jako nagranie dźwiękowe, wizualne lub audiowizualne); mając na uwadze, że nie oznacza to konieczności rejestrowania i udostępniania wszystkich wymienianych wiadomości tekstowych, a jedynie tych, które dotyczą polityki, działalności lub decyzji UE; mając na uwadze, że Komisja nadal może podjąć decyzję o nieudostępnianiu tych wiadomości w pełni opinii publicznej, jeżeli ma zastosowanie jeden z wyjątków wymienionych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001, taki jak ochrona interesów handlowych;

N. mając na uwadze, że 6 października 2025 r. Komisja opublikowała w Dzienniku Urzędowym (C/2025/5423) formalne wycofanie wniosków ustawodawczych, w szczególności COM(2011)0137 i COM(2008)0229, mających na celu zmianę rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, w świetle wejścia w życie Traktatu z Lizbony i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, powołując się na brak jakiegokolwiek przewidywalnego porozumienia po latach impasu legislacyjnego od 2011 r.; mając na uwadze, że utrzymujący się impas budzi obawy, iż opieranie się wyłącznie na ramach z 2001 r. może już nie wystarczać do skutecznego wzmocnienia prawa dostępu społeczeństwa do dokumentów UE we współczesnym kontekście instytucjonalnym i technologicznym;

O. mając na uwadze, że szybki rozwój technologii sztucznej inteligencji (AI) stanowi zarówno szansę, jak i wyzwanie polegające na zapewnianiu dokładnych i przejrzystych informacji w UE oraz jej instytucjach, organach, urzędach i agencjach, przy czym odpowiednio zaprojektowane i zarządzane systemy sztucznej inteligencji mogą pomóc w wykrywaniu i ograniczaniu informacji wprowadzających w błąd i dezinformacji, a tym samym wspierać świadomą debatę publiczną, pod warunkiem że ich wprowadzanie będzie w pełni zgodne z prawami podstawowymi, będzie promować rozliczalność i utrzymywać wysokie standardy przejrzystości w celu utrzymania zaufania publicznego i wzmocnienia demokratycznych rządów;

P. mając na uwadze, że w sprawie C-588/21 P[17] dotyczącej wniosku organizacji non-profit o udzielenie dostępu do norm technicznych dotyczących bezpieczeństwa zabawek Trybunał Sprawiedliwości orzekł, iż Komisja powinna była uznać nadrzędny interes publiczny w

---

17 Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 5 marca 2024 r., Public.Resource.Org INC. i Right to KnowCLG/Komisja Europejska i in., C-588/21 P, ECLI:EU:C:2024:201.

rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, uzasadniający ujawnienie takich norm zharmonizowanych;

1. stanowczo podkreśla, że przejrzystość i dostęp do dokumentów stanowią prawa podstawowe na mocy prawa UE, niezbędne do zapewnienia przejrzystego, demokratycznego, rozliczalnego i znaczącego udziału obywateli;

Roczne sprawozdania dotyczące publicznego dostępu do dokumentów

2. zauważa, że w 2024 r. Komisja zmieniła swoje ramy przejrzystości dzięki przyjęciu zmienionego regulaminu wewnętrznego, co stanowiło próbę wyjaśnienia przepisów dotyczących publicznego dostępu do dokumentów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001; podkreśla, że niektóre zainteresowane strony wyraziły obawy dotyczące zmienionych przepisów, w szczególności definicji tego, co kwalifikuje się jako „dokument”, dodatkowych wyjątków od obowiązku rejestracji dokumentów lub domniemań odmowy ujawnienia, zgodności tej definicji oraz tych wyjątków i domniemań z utrwalonym orzecznictwem TSUE, a także faktu, że podważyłyby one przejrzystość, co stanowiłoby krok wstecz, a także podważyłoby jednolite stosowanie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001;

3. zauważa, że w 2024 r. Komisja otrzymała 6 938 początkowych wniosków o dostęp do dokumentów i 641 wniosków ponownych, co oznacza wzrost o 7 % liczby ponownych wniosków w porównaniu z 2023 r.[18]; zauważa, że w 2023 r. Komisja otrzymała 7 274 początkowych wniosków o dostęp do dokumentów i 599 wniosków ponownych, co oznacza wzrost o 43 % liczby ponownych wniosków w porównaniu z 2022 r.[19]; zauważa, że w 2022 r. Komisja otrzymała 7 410 początkowych wniosków o dostęp do dokumentów i 418 wniosków ponownych, co oznacza wzrost o 17,8 % liczby ponownych wniosków w porównaniu z 2021 r.[20];

4. podkreśla, że podczas rozpatrywania ponownych wniosków Komisja postanowiła udzielić częściowego lub pełnego dostępu do dokumentów w 51 % przypadków w 2022 r., w 85 % przypadków w

---

18 Sprawozdanie Komisji z dnia 19 maja 2025 r. na temat stosowania w 2024 r. rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2025)0239).

19 Sprawozdanie Komisji z dnia 3 lipca 2024 r. na temat stosowania w 2023 r. rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2024)0266).

20 Sprawozdanie Komisji z dnia 13 września 2023 r. na temat stosowania w 2022 r. rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2023)0523).

2023 r. i w 60 % przypadków w 2024 r.; odnotowuje, że nastąpił wzrost liczby ponownych wniosków przy jednoczesnym spadku liczby wniosków początkowych oraz odnotowuje odsetek decyzji uchylonych na etapie rozpatrywania ponownych wniosków; wskazuje, że świadczy to o braku dokładnej oceny wniosków początkowych;

5. podkreśla, że do 31 grudnia 2024 r. publiczny rejestr dokumentów Parlamentu zawierał 918 803 pozycje (wzrost w porównaniu z 898 267 na koniec 2023 r.); zauważa, że ogólny wskaźnik pozytywnych odpowiedzi pozostał wysoki i wyniósł 91 %, przy czym wnioski rozpatrywane były średnio w ciągu około dziewięciu dni roboczych[21];

6. uznaje, że spośród wszystkich instytucji UE Komisja otrzymała najwięcej wniosków o dostęp do dokumentów, przy czym najwięcej wniosków otrzymały jej Sekretariat Generalny oraz Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności;

7. zauważa, że w 2024 r. Komisja udzieliła 5 542 odpowiedzi na wnioski początkowe i 305 odpowiedzi na ponowne wnioski, przy czym pozostałe instytucje UE również dokonały postępów w staraniach na rzecz zwiększenia przejrzystości: do końca 2024 r. rejestr Rady zawierał ponad 527 000 dokumentów, z czego ponad 72 % było publicznie dostępnych, a Rada rozpatrzyła ponad 2 800 wniosków o dostęp do dokumentów, głównie od społeczeństwa obywatelskiego i środowisk akademickich, i udzieliła pełnego lub częściowego dostępu w 85 % przypadków[22];

8. z zadowoleniem przyjmuje te tendencje, ponieważ świadczą one o nieustannym zaangażowaniu UE w zapewnianie przejrzystości w obliczu złożonych wyzwań prawnych i politycznych; zauważa jednak, że w 85 % rozpatrzonych spraw Komisja nie podjęła decyzji w terminie przewidzianym prawem, a w 60 % spraw opóźnienie wyniosło ponad 60 dni roboczych;

Ostatnie zmiany

9. podkreśla, że zgodnie z art. 4 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, nawet jeśli niektóre informacje muszą zostać utajnione na podstawie uzasadnionych powodów, należy rozważyć częściowe ujawnienie, a pozostałe części żądanego dokumentu muszą zostać ujawnione, z uwzględnieniem nadrzędnego interesu publicznego w

---

21 Parlament Europejski, „Publiczny dostęp do dokumentów 2024 – sprawozdanie roczne Parlamentu Europejskiego”, Dyrekcja Generalna ds. Urzędu Przewodniczącego, Dział ds. Przejrzystości, maj 2025 r.

22 Sprawozdanie Komisji z dnia 3 lipca 2024 r. na temat stosowania w 2023 r. rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2024)0266).

zakresie przejrzystości i ujawniania, który obejmuje zasady należytego zarządzania, skuteczności instytucjonalnej, demokratycznej rozliczalności i zwiększonego zaangażowania obywatelskiego w proces decyzyjny;

10. jest głęboko przekonany, że silne i konsekwentne zaangażowanie na rzecz publicznego dostępu do dokumentów i przejrzystości stanowi fundamentalny filar systemu demokratycznego UE, ponieważ zwiększa zaangażowanie i uczestnictwo obywateli oraz przyczynia się do dobrych rządów i należytego zarządzania finansami; uważa, biorąc pod uwagę obecny kontekst zagrożeń hybrydowych i działań wojennych, że ważne jest, aby pomóc w zwalczaniu narracji spiskowych i dezinformacji, oraz że zobowiązanie się do tego przyczyni się do wzmocnienia odporności UE na obce ingerencje i próby podważenia jej integralności;

11. uważa, że zastosowanie aktywnego podejścia oraz przyjęcie szybszych, mniej uciążliwych i bardziej dostępnych procedur rozpatrywania skarg dotyczących odmowy dostępu pomoże zapewnić skuteczną przejrzystość, zapobiec sporom prawnym i uniknąć niepotrzebnych kosztów i obciążeń;

12. wyraża zaniepokojenie utrzymującym się zawyżaniem klauzuli tajności dokumentów urzędowych przez instytucje, organy, urzędy i agencje UE, co stanowi naruszenie zasady przejrzystości; ponawia swój długotrwały apel, zawarty w poprzednich rezolucjach w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, o ustanowienie jasnych, spójnych i prawnie wiążących przepisów regulujących utajnianie i odtajnianie dokumentów, aby zapewnić demokratyczną rozliczalność;

13. zauważa z zaniepokojeniem, że powszechnym problemem, z którym borykają się osoby wnioskujące o dostęp do dokumentów, jest odmowa dostępu przez instytucje, organy lub agencje uzasadniona nieistotnymi argumentami oraz niespójne rozpatrywanie podobnych wniosków o dostęp do dokumentów przez poszczególne instytucje;

14. wyraża zaniepokojenie częstym wykorzystywaniem wyjątków z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, aby odmówić pełnego dostępu do dokumentów; podkreśla, że przejrzystość i dostęp do dokumentów muszą pozostać ogólną zasadą, natomiast można powoływać się na ograniczoną liczbę uzasadnionych wyjątków określonych w odpowiednich przepisach, na przykład ze względów bezpieczeństwa, i należy je interpretować ściśle; przypomina, że według Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich każdy wyjątek czy każde ograniczenie w dostępie do dokumentów lub informacji, w tym dokumentów ustawodawczych, powinno mieć charakter jednostkowy i ograniczać się tylko do przypadków, gdy jest to bezwzględnie konieczne; przypomina, że instytucja, organ, urząd lub agencja, które powołują się na jeden z wyjątków dotyczących dostępu do dokumentów na mocy tego artykułu, muszą dokonać obiektywnej i

indywidualnej oceny każdego przypadku; wzywa instytucje, organy, urzędy i agencje UE do włączenia tych ocen do swoich praktyk w zakresie zapewniania dostępu do dokumentów;

15. wzywa Komisję do zapewnienia przejrzystości decyzji podejmowanych w ramach procedury komitetowej; przypomina, że w odniesieniu do procedury komitetowej TSUE uznał, iż samo ujawnienie stanowisk państw członkowskich nie naruszyłoby procesu decyzyjnego[23];

16. wyraża zaniepokojenie trudnościami w dostępie do dokumentów niektórych agencji UE oraz uniemożliwianiem przez te agencje publicznego dostępu do dokumentów i odpowiedniej kontroli; podkreśla potrzebę większej przejrzystości i aktywnego dostępu do dokumentów agencji UE; wzywa ponadto agencje UE do zastosowania postanowień rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w swoich politykach dostępu do dokumentów; wzywa w szczególności Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) do zapewnienia Parlamentowi Europejskiemu terminowego dostępu do jej dokumentów, zwłaszcza informacji i analiz dotyczących bezpiecznych krajów pochodzenia i bezpiecznych krajów trzecich, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/2303 ustanawiającym Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu[24], w celu wzmocnienia nadzoru demokratycznego; apeluje o rozszerzenie obowiązku składania corocznych sprawozdań z wykonania rozporządzenia, przewidzianego w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, na wszystkie pozostałe instytucje, organy, urzędy i agencje UE objęte art. 15 TFUE;

17. ubolewa nad ciągłym brakiem znaczących działań następczych ze strony Komisji i Rady w odpowiedzi na zalecenia wysunięte w poprzednich sprawozdaniach Parlamentu w sprawie dostępu do dokumentów; ubolewa ponadto, że instytucje UE nie publikują proaktywnie wielu dokumentów związanych z procedurami ustawodawczymi, co uniemożliwia obywatelom zorientowanie się, które dokumenty faktycznie istnieją, a tym samym ogranicza ich prawo do zwrócenia się o publiczny dostęp do dokumentów;

18. ubolewa nad obecnymi trudnościami w uzyskaniu od Komisji szczegółowych informacji na temat wdrażania i egzekwowania prawa UE; wzywa zatem Komisję do zapewnienia przejrzystości decyzji podejmowanych w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

---

23 Wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 14 czerwca 2023 r., Covington & Burling i Van Vooren/Komisja, T-201/21, ECLI:EU:T:2023:333.

24 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 z dnia 15 grudnia 2021 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010, Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj.

19. wzywa Komisję do zapewnienia przejrzystości decyzji podejmowanych w odniesieniu do budżetu UE, w szczególności w związku z finansowaniem unijnym państw trzecich oraz w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa, w tym informacji o kwocie, celu i źródle finansowania, aby zapewnić możliwość sprawowania kontroli nad wykonaniem budżetu UE przez Parlament i społeczeństwo;

20. ponownie wyraża zaniepokojenie schematem systemowych opóźnień Komisji w odpowiadaniu na ponowne wnioski ujawnionym w dochodzeniu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawionym w sprawozdaniu specjalnym OI/2/2022/OAM, które wykazało, że niedociągnięcia strukturalne, niewystarczające zasoby i nieskuteczna komunikacja ostatecznie zniechęciły osoby fizyczne do korzystania z przysługującego im prawa dostępu; ubolewa nad faktem, że Komisja nie wdrożyła jeszcze w pełni niektórych kluczowych zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich, w szczególności tych dotyczących dotrzymywania terminów, ani nie wykazała rzeczywistego zaangażowania na rzecz ich wdrożenia; wzywa Komisję i Radę do przyjęcia koniecznych środków, aby zastosować się do zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich i zająć się podstawowymi problemami, takimi jak ciągłe opóźnienia, brak współpracy z wnioskodawcami oraz niewystarczająca przejrzystość w głośnych sprawach; wzywa Komisję do zlikwidowania systematycznych opóźnień w rozpatrywaniu wniosków o publiczny dostęp do dokumentów; uważa, że należy przewidzieć ewentualne sankcje lub konsekwencje w przypadku gdy instytucje nie odpowiedzą na wnioski o dostęp do dokumentów;

21. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że kilka wniosków ustawodawczych przedstawionych przez Komisję przedłożono bez towarzyszącej im oceny skutków lub bez należycie uzasadnionego odstępstwa od obowiązku jej przedstawienia; podkreśla, że współprawodawcy muszą być w pełni poinformowani o dowodach leżących u podstaw inicjatyw ustawodawczych, aby dotrzymać wymogu przejrzystości procesu legislacyjnego; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszystkie przyszłe wnioski ustawodawcze były zgodne z prawami podstawowymi i opierały się na solidnych, weryfikowalnych danych, które wyraźnie wykazują ich konieczność, proporcjonalność, oczekiwaną skuteczność i opłacalność, a także aby towarzyszyła im kompleksowa ocena skutków; wzywa ponadto Komisję do zapewnienia pełnej przejrzystości w wyborze zainteresowanych stron, z którymi przeprowadzane są konsultacje podczas przygotowywania wniosków ustawodawczych, a także wystarczającego czasu na przeprowadzenie szeroko zakrojonych konsultacji publicznych;

22. głęboko ubolewa nad wciąż się utrzymującym brakiem przejrzystości w Radzie; wyraża głębokie ubolewanie, że ostatnie analizy nadal uwypuklają brak proaktywnych praktyk w zakresie publikacji i rejestracji; przypomina, że zgodnie z art. 16 ust. 8 TUE posiedzenia

Rady muszą być jawne podczas obrad i głosowania nad projektem aktu ustawodawczego; podkreśla, że oznaczanie większości dokumentów przygotowawczych w trwających procedurach ustawodawczych klauzulą „LIMITE” stanowi nieproporcjonalne ograniczenie prawa obywateli do dostępu do dokumentów ustawodawczych; zaznacza, że w celu umożliwienia obywatelom pełnego korzystania z prawa dostępu do dokumentów, wszelkie tworzone i rozpowszechniane dokumenty ustawodawcze powinny także znaleźć się w przyjaznym dla użytkownika rejestrze publicznym; wzywa Radę, aby udoskonaliła swoje zasady i procedury dotyczące przejrzystości, w tym dostępności i klasyfikacji dokumentów ustawodawczych; zwraca ponadto uwagę na orzecznictwo TSUE uznające prawo obywateli do dostępu do dokumentów przygotowywanych przez grupy robocze Rady działające w kontekście procesu legislacyjnego; zauważa jednak, że aby uzyskać dostęp, należy o niego wystąpić; z poważnym zaniepokojeniem odnotowuje ustalenia dotyczące odmowy udzielenia przez Radę dostępu do dokumentów z rozmów trójstronnych, takich jak podejścia ogólne Rady, dokumenty czterokolumnowe, porządki obrad, podsumowania wyników i protokoły rozmów trójstronnych;

23. przypomina, że Rada musi przestrzegać wyższych standardów przejrzystości; podkreśla, że gdy jedna z instytucji uporczywie odmawia udzielenia publicznego dostępu do dokumentów dotyczących procesu decyzyjnego UE, podważa to zaufanie międzyinstytucjonalne;

24. podkreśla, że umowy międzynarodowe mają wiążącą moc prawną i kształtują rozwój prawodawstwa UE; kładzie w związku z tym nacisk na konieczność zapewnienia pełnej przejrzystości w całym procesie negocjacyjnym poprzez przyznanie posłankom i posłom do Parlamentu Europejskiego terminowego i nieograniczonego dostępu do wszystkich odpowiednich dokumentów; przypomina, że na mocy art. 218 ust. 10 TFUE Parlament Europejski musi być „natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury”;

25. z zadowoleniem przyjmuje wyrok TSUE w sprawie Stevi i The New York Times/Komisja jako istotny wkład w linię orzeczniczą, która sprzyja przejrzystości praktyk w instytucjach, organach, urzędach i agencjach UE; zauważa, że decyzja TSUE pozostawia miejsce na unowocześnioną interpretację rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w świetle współczesnych praktyk komunikacyjnych i zmieniających się oczekiwań dotyczących przejrzystości; przypomina, że TSUE wyjaśnił, iż prawo dostępu do dokumentów obejmuje wszystkie odpowiednie formaty i nie można go obejść za pomocą wewnętrznych zasad rejestracji ani wybiórczych praktyk zarządzania zapisami; w związku z tym wzywa wszystkie instytucje, organy, urzędy i agencje UE do proaktywnego przechowywania, rejestrowania i udostępniania wszystkich dokumentów urzędowych we wszystkich odpowiednich

formatach, które mogą obejmować na przykład komunikację cyfrową i wiadomości tekstowe dotyczące spraw publicznych;

26. uważa, że sposób postępowania przewodniczącej Komisji w sprawie wniosku o dostęp do dokumentów podważył zaufanie do Komisji; ubolewa, że Komisja konsekwentnie odmawia wyjaśnienia, dlaczego nie można było udzielić dostępu do żądanych dokumentów; zauważa, że w wyroku podkreślono obowiązek proaktywnego przechowywania dokumentacji w celu zapewnienia skutecznego wykonywania prawa dostępu;

27. zauważa w tym względzie, że rejestracja dokumentu jest konsekwencją istnienia dokumentu, a nie warunkiem wstępnym jego istnienia, oraz że Komisja nie może powoływać się wyłącznie na brak rejestracji danego dokumentu w systemie jako potwierdzenie, że nie posiada ona żądanych dokumentów; jest głęboko przekonany, że utrata lub usunięcie dokumentu wyłącznie na podstawie uznania go za „krótkotrwały” zasadniczo podważa zasadę przejrzystości i dobrych rządów, co stanowi niebezpieczny precedens w kontekście rozpatrywania przyszłych wniosków o dostęp do dokumentów;

28. jest zaniepokojony brakiem przejrzystości, jaki Komisja wykazała przy publikacji umów zakupu w związku z pandemią COVID-19; podkreśla, że TSUE uznał, iż Komisja nie zapewniła wystarczająco szerokiego publicznego dostępu do umów zakupu szczepionek przeciwko COVID-19[25];

29. wzywa instytucje, organy, urzędy i agencje UE do wdrożenia polityki przejrzystości już w fazie projektowania oraz do aktywnego publikowania dokumentów z myślą o ostatecznym celu, jakim jest zapewnienie obywatelom pełnego wykonywania prawa dostępu do dokumentów i pełnienia funkcji kontrolnej;

30. wzywa Komisję do uznania, że korzystanie przez obywateli z prawa do przejrzystości i dostępu do dokumentów nie jest oznaką braku zaufania i jako takie należałoby je ograniczać lub udaremniać, ale raczej stanowi dla instytucji UE okazję do pokazania, w jaki sposób podejmowane są decyzje, oraz do zwiększenia zaufania społeczeństwa do UE;

31. zauważa z zaniepokojeniem, że obecnie obywatele mogą kwestionować odmowę udzielenia dostępu do dokumentów lub brak terminowej odpowiedzi, gdy terminy nie są dotrzymane, jedynie składając skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, którego zalecenia niestety nie są prawnie wiążące, lub wszczynając postępowanie sądowe przeciwko instytucji przed TSUE, co pociąga za sobą niezwykle długi i kosztowny proces o niepewnych wynikach i stwarza nadmierne obciążenie zniechęcające obywateli, którzy

---

[25] Sprawa T-689/21, Auken i in./Komisja, oraz sprawa T-761/21, Courtois i in./Komisja.

pragną zaskarżyć decyzję o odmowie dostępu; podkreśla, że bardzo wysokie opłaty prawne mają efekt mrożący dla obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w odniesieniu do ich prawa do dostępu do wymiaru sprawiedliwości i do skutecznego środka odwoławczego chronionego na mocy Karty;

Zalecenia

32. odnotowuje przyjęcie zmienionych przepisów wewnętrznych Komisji dotyczących dostępu do dokumentów oraz to, że podniesiono kwestie dotyczące ich zgodności z Kartą, TUE, TFUE i rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001, a także to, że przed Sądem Unii Europejskiej toczą się postępowania; wzywa Komisję, aby przeprowadziła przegląd swoich przepisów w sprawie zarządzania zapisami i materiałów archiwalnych w świetle odpowiedniego orzecznictwa oraz do ich doprecyzowania lub dostosowania, aby osiągnąć najwyższy poziom przejrzystości zgodnie z wymogami i duchem art. 15 TFUE i rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001; uważa, że przyczyni się to do demokratycznej wiarygodności UE;

33. wzywa instytucje, organy, urzędy i agencje UE do przyjęcia przystępnych procedur rozpatrywania skarg dotyczących odmowy udzielenia dostępu oraz środków zapewniających obywatelom możliwość zaskarżenia decyzji w razie potrzeby; przypomina, że instytucje UE mają obowiązek udzielać indywidualnych odpowiedzi, a nie opierać się wyłącznie na ogólnych założeniach dotyczących nieujawniania;

34. odnotowuje wycofanie przez Komisję jej wniosków z 2008 r. i 2011 r. dotyczących zmiany rozporządzenia (WE) nr 1049/2001; wyraża ubolewanie z powodu decyzji o ich wycofaniu po latach impasu bez jasnego planu działania, harmonogramu lub konstruktywnych konsultacji, co oznacza, że brakuje kluczowej możliwości modernizacji obowiązujących i przestarzałych ram; zdecydowanie zaleca, by Komisja przeanalizowała różne przepisy krajowe i praktyki dotyczące dostępu do dokumentów, w tym w tych państwach członkowskich, w których obowiązują wyższe standardy przejrzystości niż na szczeblu UE;

35. wzywa Komisję do przedstawienia zaktualizowanego i ambitniejszego wniosku uwzględniającego orzecznictwo TSUE i ETPC, uwzględniającego zalecenia Parlamentu, w tym jego stanowisko z 2011 r. w sprawie proponowanego przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, oraz obejmującego sankcje za nieprzestrzeganie zasad przejrzystości; wzywa ponadto Komisję, by zawęziła wyjątki do absolutnie niezbędnych przypadków i określiła nową ambitną normę UE w zakresie otwartości i publicznego dostępu do dokumentów; apeluje, w oczekiwaniu na zaktualizowany wniosek, o ścisłą interpretację rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 i jego spójne

stosowanie zgodnie z odpowiednim orzecznictwem oraz z zasadą zapewniania jak najszerszego dostępu do informacji;

36. podkreśla, że Parlament Europejski powinien dawać dobry przykład przez aktywne udostępnianie dokumentów zgodnie z utrwaloną praktyką w zakresie przejrzystości legislacyjnej oraz rozszerzenie tego podejścia na dokumenty związane z dossier ustawodawczymi i pracą legislacyjną, np. porządki obrad i protokoły posiedzeń koordynatorów oraz porządki obrad Konferencji Przewodniczących;

37. ponawia apel do Komisji o natychmiastowe rozwiązanie problemu systemowych opóźnień w rozpatrywaniu ponownych wniosków za pomocą przyjęcia aktywnego podejścia, udoskonalenia procedur wewnętrznych, przydzielania wystarczających zasobów ludzkich i finansowych na podstawie dokładnej oceny potrzeb oraz zapewnienia terminowej i przejrzystej komunikacji z wnioskodawcami, aby wywiązać się ze zobowiązań prawnych oraz wspierać zaufanie i udział społeczeństwa;

38. zaleca, aby instytucje, organy, urzędy i agencje UE umieszczały na swoich stronach internetowych porady dotyczące tego, jakie informacje powinien zawierać wniosek o udostępnienie dokumentów na mocy rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, aby usprawnić rozpatrywanie takich wniosków;

39. podkreśla, że informacje środowiskowe, którymi dysponują organy publiczne, leżą w interesie publicznym i że zgodnie z konwencją z Aarhus społeczeństwo powinno mieć szeroki dostęp do tych informacji; ubolewa nad faktem, że odmowa udostępnienia informacji na temat wpływu emisji na środowisko, np. w zakresie zanieczyszczenia chemicznego, może mieć negatywny wpływ na zdrowie publiczne i ochronę obywateli przed substancjami niebezpiecznymi;

40. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich procedury szybkiego przeglądu w przypadku odmowy dostępu;

41. wzywa instytucje, organy, urzędy i agencje UE do przygotowania i proponowania programów szkoleniowych dla wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem osób zajmujących się dokumentami i procesami decyzyjnymi, aby promować wewnętrzną kulturę przejrzystości, odpowiedzialności i dobrych rządów;

42. apeluje, aby decyzje odmowne w sprawie wniosków o udzielenie dostępu były podejmowane na podstawie obiektywnej i indywidualnej oceny każdego przypadku, przekazywane bez zbędnej zwłoki i wraz z umotywowanym i szczegółowym uzasadnieniem, zgodnie z odpowiednim orzecznictwem; przypomina wszystkim instytucjom, organom, urzędom i agencjom UE, że wszelkie decyzje odmawiające publicznego dostępu do dokumentów muszą ograniczać się do tego,

co jest absolutnie niezbędne, i być interpretowane ściśle, aby umożliwić kontrolę publiczną i demokratyczną wiarygodność przez zagwarantowanie, że obywatele rozumieją, dlaczego odmówiono dostępu, i mogą w razie potrzeby skorzystać z dostępnych środków odwoławczych;

43. apeluje o ustanowienie niezależnego mechanizmu kontroli, aby przeprowadzać regularną ocenę praktyk utajniania i odtajniania informacji;

44. wzywa Komisję do większej przejrzystości w odniesieniu do umów z osobami trzecimi; wzywa Komisję, by wykazała się większą aktywnością w publikowaniu jak najobszerniejszych informacji na temat procedur przetargowych, zgodnie z wcześniejszymi apelami Parlamentu[26];

45. wzywa instytucje UE do pełnego i szybkiego podjęcia działań następczych w odpowiedzi na decyzje i zalecenia Rzecznika Praw Obywatelskich w następstwie skarg dotyczących odmownego rozpatrzenia wniosków o dostęp do dokumentów; wzywa instytucje, organy, urzędy i agencje UE do przyjęcia szybszych, bardziej przystępnych i uproszczonych procedur rozpatrywania skarg dotyczących odmowy udzielenia dostępu oraz środków zapewniających obywatelom możliwość zaskarżenia decyzji w razie potrzeby; zaleca w tym kontekście, by powołać urzędników wyższego szczebla lub niezależnych ekspertów, którzy mogliby bez zbędnej zwłoki rozpatrywać odwołania dotyczące wniosków o dostęp do dokumentów;

46. apeluje o pełną przejrzystość w kwestii wykorzystania systemów sztucznej inteligencji w decyzjach i procedurach instytucji UE, w tym o publikowanie szczegółowych informacji na temat algorytmów, danych treningowych i ocen skutków;

47. podkreśla, że brak wiedzy na temat tego, czy dokumenty faktycznie istnieją, może utrudniać obywatelom korzystanie z przysługującego im prawa do występowania o ich udostępnienie; podkreśla, że zadbanie o to, aby obywatele byli w stanie zrozumieć i dokładnie śledzić postępy oraz uczestniczyć w stanowieniu prawa, jest wymogiem prawnym na mocy traktatów i Karty, a także podstawowym wymogiem demokratycznej kontroli i ogólnie demokracji; w związku z tym apeluje o przeprowadzenie ukierunkowanych kampanii uświadamiających i informacyjnych zarówno na szczeblu UE, jak i krajowym, aby poinformować obywateli o ich prawie dostępu do dokumentów oraz o dostępnych im narzędziach i procedurach umożliwiających korzystanie z tego prawa;

---

[26] Na przykład w rezolucji z 9 września 2025 r. w sprawie zamówień publicznych, Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0174.

48. podkreśla, że umowy międzynarodowe mają wiążącą moc prawną i kształtują rozwój prawodawstwa UE; kładzie w związku z tym nacisk na konieczność zapewnienia pełnej przejrzystości w całym procesie negocjacyjnym poprzez przyznanie Parlamentowi terminowego i nieograniczonego dostępu do wszystkich odpowiednich dokumentów; domaga się, by Parlament bezzwłocznie otrzymywał pełne informacje na wszystkich etapach procedury zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE;

49. wzywa Radę, by udoskonaliła swoje zasady i procedury dotyczące przejrzystości legislacyjnej; apeluje o aktywne i terminowe publikowanie podejść ogólnych i częściowych podejść ogólnych Rady oraz wszystkich dokumentów przygotowawczych Rady dotyczących dossier ustawodawczych, w tym stanowisk poszczególnych państw członkowskich i protokołów posiedzeń grup roboczych, tak aby publikowanie tych dokumentów stało się standardową praktyką na wszystkich etapach procesu decyzyjnego, zgodnie z zasadami demokratycznego uczestnictwa zapisanymi w traktatach i Karcie;

50. wzywa wszystkie instytucje UE, aby w pełni zastosowały się do wyroku Sądu w sprawie T-540/15[27] dotyczącej dostępu do dokumentów czterokolumnowych; ponadto wzywa instytucje UE do proaktywnego publikowania innych dokumentów z rozmów trójstronnych, takich jak porządki obrad, podsumowania wyników i protokoły rozmów trójstronnych;

51. podkreśla, że przejrzystość musi iść w parze z rozliczalnością; apeluje o wprowadzenie regularnych kontroli przeprowadzanych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie przestrzegania przez instytucje obowiązków dotyczących przejrzystości;

52. wzywa do wprowadzenia na stronie internetowej Parlamentu przyjaznego dla użytkownika systemu, w którym w przypadku każdego głosowania imiennego widoczny będzie tekst poddany pod głosowanie oraz wyniki głosowania w podziale na grupy i posłów do Parlamentu Europejskiego, zgodnie z poprzednim apelem Parlamentu o większą przejrzystość i przyjazne dla użytkownika narzędzia, aby zwiększyć dostępność procedur w Parlamencie dla obywateli;

53. stanowczo wzywa UE i państwa członkowskie, by stosowały się do ustaleń i zaleceń Komitetu ds. Przestrzegania Konwencji z Aarhus i Rzecznika Praw Obywatelskich, a jednocześnie by szanowały swoje własne zobowiązania międzynarodowe wynikające z tej konwencji oraz zasad praworządności;

---

[27] Wyrok Sądu z 22 marca 2018 r., De Capitani/Parlament, T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167.

°

° °

54. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.